

Asia: VN/ 797/2021

Ehdotus valtioneuvoston periaatepäätökseksi kyberturvallisuuden kehittämisohjelmasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Puolustusministeriö on osallistunut kyberturvallisuuden kehittämisohjelman kirjoittamistyöhön ja kannattaa kehittämisohjelmassa esitettyä kyberturvallisuuden pitkän aikavälin suunnitelmallista ja laaja-alaista kehittämistä. Arvioitu lähes kymmenen miljoonan euron lisäresurssitarve seuraavien viiden vuoden ajalle on kyberturvallisuuden tärkeyteen ja kehittämisohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden laajuuteen nähden maltillinen.

Puolustusvoimat on antanut kyberturvallisuuden kehittämisohjelmasta erillisen lausunnon, jossa kehittämisohjelmaa arvioidaan erityisesti kyberpuolustuksen kannalta.

Kappalekohtaiset lausunnot:

Kappale 1. Johdanto

Esitetään, että johdantoon lisätään viittaus liikenne- ja viestintäministeriön johdolla valmisteltuun TITUKRI-loppuraporttiin (Tietoturvan ja tietosuojan parantaminen yhteiskunnan kriittisillä toimialoilla) ja siinä tehtyihin kyberturvallisuutta kehittäviin linjauksiin. Kyberturvallisuuden kehittämisohjelman ja TITUKRI:n toimenpiteiden tulee muodostaa yhdenmukainen ja toisiaan tukeva kokonaisuus, kuten TITUKRI-loppuraportissakin todetaan. Edelleen TITUKRI:ssä ei ole tarkasteltu turvallisuusviranomaisia, joten tarkastelu on luontevaa toteuttaa osana kyberturvallisuuden kehittämisohjelmaa.

Kappale 2. Kehittämisohjelman tavoite ja pääteemat

Kehittämishjelmaan valitut kyberturvallisuuden ekosysteemiä kasvattavat pääteemat huippuluokan osaaminen, kiinteä yhteistyö, vahva kotimainen kyberturvateollisuus ja tehokkaat kansalliset kyberturvakyvykkydet ovat kannatettavia.

Kappale 3. Huippuluokan osaaminen

Huippuluokan kyberosajat ovat merkittävässä roolissa myös kyberpuolustuksen suorituskyvyn kehittämisessä. Puolustusministeriö tukee puolustusvoimien esityksiä kehittämistoimenpiteiden tarkentamiseksi.

Kappale 4. Kiinteä yhteistyö

Yhteistyön tiivistämiseen ja harjoitustoiminnan edistämiseen liittyvät kehittämistoimenpiteet ovat kannatettavia. Puolustusministeriö tukee puolustusvoimien esitystä operatiivisen viranomaisyhteistoiminnan kehittämisen lisäämisestä uudeksi kehittämistoimenpiteeksi.

Kappale 5. Vahva kotimainen kyberturvateollisuus

Vahvalla kotimaisella kyberturvateollisuudella on suuri merkitys kansallisesti kriittisten osa-alueiden kyberomavaraisuuden edistämässä ja kyberpuolustuksen suorituskyvyn kehittämisessä. Puolustushallinnolla on merkittävää ja kriittistä yhteistoimintaa elinkaaren eri vaiheissa olevien kotimaisen kyberturvayritysten kanssa. Esitetään, että puolustusministeriö lisätään toimijana kehittämistoimenpiteiden kohtiin 7.1 ja 7.2.

Kappale 6. Tehokkaat kansalliset kyberturvakyvykkydet

Kansallisten kyberturvakyvykkyysien kehittäminen luo perustan myös kyberpuolustuksen kehittämiselle, kuten ennakoivan ja aktiivisen kyberpuolustuksen sekä kyberympäristön suvereniteettia tukevan toiminnan kehittämiselle. Kyberpuolustuksen suorituskyvyn kehittäminen edellyttää myös kokonaisvaltaista toimivaltuustarkastelua ja sen myötä tarvittaessa käynnistettävää säädösvalmistelua.

Kehittämistoimenpiteiden kohtaan 8.1 esitetään lisättäväksi lainsäädännön tarkastelu ja valtiovarainministeriön lisäämistä vastuutahoihin.

Kehittämistoimenpiteiden kohdan 10.3 vastuutahoihin esitetään turvallisuusviranomaisten lisäämistä osana kokonaisvaltaisen kansallisen kybertilannekuvan kehittämistä.

Kehittämistoimenpiteiden kohdan 12.2 osalta esitetään puolustusvoimien lisäämistä vastuutahoksi. AQUA-kyvykkyyden vaatima syvä osaaminen edellyttää kaikkien kansallisten kryptotoimijoiden tiivistä yhteistyötä ja puolustusvoimiin jo rakennettu kryptokyvykkyys tulee hyödyntää.

Kehittämistoimenpiteiden kohdan 12.3 vastuutahoihin esitetään lisättäväksi puolustusministeriö ja sisäministeriö.

Mäntylä Harri
Puolustusministeriö